

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

בשנת הלימודים תשע"א, נערך מחקר הערכה של עמותת "קול הילד" בבתי ספר שונים ברחבי הארץ, בהם הועברו תוכניות להעצמה אישית, כבוד הדדי ומניעת בריונות ואלימות מינית "מסתדרים ביחד" (המיועדת לכיתות א'-ב') ו"מסתדרים יחד בגדול" (המיועדת לכיתות ה'-ו') של העמותה. במחקר, השתתפו תלמידי כיתות ה'-ו' אשר עברו את תכנית המניעה "מסתדרים יחד בגדול" ומחנכים אשר כיתתם עברה את תוכנית המניעה "מסתדרים ביחד" או "מסתדרים יחד בגדול". בכל כיתה, לפני העברת תוכנית המניעה ובסיומה הועברו שאלונים לתלמידים וכן למחנכי הכיתות. משך התוכנית היה חודשיים וחצי והתוכנית כללה 10 מפגשים שבועיים בני שתיים כל מפגש. העיבוד הסטטיסטי נערך על ידי מכון "פאלק" באוניברסיטה העברית ירושלים.

אנו מתכבדים להציג בפניכם את השינוי בעמדות שחל בקרב התלמידים ובקרב המחנכים בעקבות השתתפותם בתוכניות המניעה.

על תוכניות המניעה

עמותת "קול הילד" מאמינה כי יש להתחיל לדבר עם הילדים על נושא ההטרדה מינית כבר בגיל צעיר בכדי למנוע הישנות התופעה בשלב מאוחר יותר בחיים. על כן, פיתחה את תוכניות המניעה "מסתדרים ביחד" ו"מסתדרים יחד בגדול". אלו הן תוכניות שנכתבו מנקודת מבט סוציולוגית-מגדרית והן שמות דגש על הקניית ערכים של כבוד ושיוויון לתלמידים, מתוך ההנחה שכשאין כבוד ואין שיוויון מתקיימת אלימות. התוכניות מאושרות על ידי משרד החינוך ומטרתן להכניס ערכים לשיח התרבותי היומיומי של התלמידים, לשפר מוגנות של התלמידים ולהעניק להם סביבה בטוחה יותר. התוכניות מספקות ידע ודרכי פעולה להתמודדות עם תופעת ההטרדה המינית ומניעתה בעתיד הן לצוות החינוכי והן לילדים. כלים יישומיים אלו מלווים את המורים והילדים גם בתום התוכנית.

התוכנית "מסתדרים ביחד" היא תוכנית ייחודית המופעלת על ידי בובות בעלי חיים, המיועדת לתלמידי כיתות א'-ב'. במהלך התוכנית התלמידים בוחנים את המושגים של כבוד, יושר ושיוויון, באמצעות סיפורים אינטראקטיביים, דיונים כיתתיים ופעילויות. הילדים לומדים על גופם ומרחבם האישי ולומדים לזהות רגשות הקשורים עם הטרדה מינית. הם לומדים שוויון בין המינים, על חובת הדיווח ועל בריונות ובסוף התוכנית בונים תוכנית לבטיחות אישית.

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

התכנית "מסתדרים יחד בגדול" מיועדת לתלמידי כיתות ה'ו הנמצאים בראשית גיל ההתבגרות. שלב התפתחותי זה מלווה בשינויים גופניים, חברתיים ונפשיים. לשינויים אלה השפעה ישירה על הביטחון העצמי ודימוי הגוף, ולא אחת הם מביאים לתחושת בלבול וחוסר הבנה היכן הגבולות עוברים. התנהגויות בעלות אופי של הטרדה מינית הן לעיתים תוצאה ישירה של תחושת הבלבול וחוסר ההבנה היכן עובר הגבול. במהלך התוכנית, באמצעות סיפורים, המחזות, דיונים כיתתיים, צפייה בסרטונים, ופעילויות התלמידים בוחנים את המושגים של כבוד, שוויון, בריונות וכוח כפי שהם מתקשרים להטרדה מינית. הם לומדים על חובת הדיווח, החוק למניעת הטרדה מינית וביטויי התופעה. בתוכנית ישנה התייחסות להחרמה, לתופעת הבריונות המקוונת ולהטרדה מינית המתקיימת בתוך חברות. התלמידים לומדים על שימוש נכון ובטוח באינטרנט ובונים תוכנית לבטיחות אישית. כמו כן, התכנית עוסקת במגדר ושבירת סטריאוטיפים מינניים באמצעי התקשורת השונים במטרה להביא לסביבה שוויונית ומכבדת.

שינוי עמדות בקרב התלמידים שעברו את תוכנית המניעה "מסתדרים יחד בגדול"

במחקר השתתפו 901 תלמידים (456 בנים ו-445 בנות) ב-13 בתי ספר יסודיים ברחבי הארץ (בערים: ירושלים, מבשרת ציון, הר אדר, גניגר, אור יהודה, אופקים, חיפה, קרית מוצקין).

השאלונים שהועברו לתלמידים כללו רשימה של עמדות בנוגע לדעות ושכיחויות של מקרים בשורה של נושאים: אלימות, חובת דיווח, הטרדה מינית, אקלים כיתתי, מגדר, הקניית ערכים והרגלי צפייה בטלוויזיה ושימוש באינטרנט. בכל אחד מנושאים אלו הוצגו לתלמידים מספר עמדות המתארות היבטים שונים של אותו נושא. התלמידים ציינו את רמת ההסכמה שלהם עם העמדות על פי טווח שבין 1 ל-5 כאשר 1 הוא חוסר הסכמה מוחלטת ו-5 הוא הסכמה מוחלטת. לצורכי הדיווח על הממצאים סווגו התלמידים שציינו את שני הערכים הגבוהים ביותר בסולם (4 או 5) כמסכימים עם ההיגד, והתלמידים שציינו את שני הערכים הנמוכים ביותר בסולם (1 או 2) סווגו כלא מסכימים עם ההיגד, וחושב שיעורם (באחוזים). לצד ניתוח והצגה של נתוני התלמידים באופן כללי, נעשה גם ניתוח השוואתי של ההבדלים בין בנות ובנים.

ניתוח התוצאות הוא ניתוח ראשוני המבוסס על ההפרש בתשובות התלמידים בין תחילת התוכנית לסוף התוכנית. זוהי הערכה ראשונית וחשוב להתייחס לתוצאות שהתקבלו בהירות רבה. כרגע, אין קבוצת השוואה של תלמידים שאינם עברו את התוכנית כלל. ייתכן שבמהלך תקופת ההערכה קרו אירועים נוספים, שאינם קשורים לתוכנית, שהשפיעו על התלמידים ובכך גם על תשובותיהם.

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

מאחר ואין קבוצת השוואה קשה לדעת אם ניתן לייחס את ההבדלים הנצפים בתשובות התלמידים להשפעת התוכנית בלבד או לגורמים אחרים.

שינוי בעמדות התלמידים בנושא אלימות ובריונות בין ילדים

ממצאי המחקר מראים כי ישנו שינוי בעמדות לגבי ביטויי אלימות. ניתן לראות כי ביטויי אלימות שהיו מקובלים בתחילת התוכנית הפכו ללא מקובלים וגברה חוסר ההסכמה עם אמירות כגון: "אם בת מחבבת בן או בן מחבב בת זה בסדר להציק לו או לה, לקרוא לו או לה בשמות ולגעת בגופם" (לפני התוכנית 91.29% מן התלמידים לא הסכימו ולאחריה הייתה חוסר הסכמה של 94.43% מן התלמידים, בקבוצת הבנים היה שינוי מ-86.37% לפני התוכנית ל-91.41% אחרי התוכנית), "זה בסדר כאשר בנות ובנים מציקים זה לזה על איך שהם נראים או על גופם" (שינוי מ-89.65% לפני התוכנית ל-95.76% אחריה, כאשר השינוי היה גדול יותר בקבוצת הבנים: לפני התוכנית אחוז הבנים שלא הסכים עם האמירה היה 84.63% ואילו אחריה 93.39%, בעוד שבקבוצת הבנות לפני התוכנית 94.77% לא הסכימו ואילו לאחר התוכנית 98.19% לא הסכימו), "בנים מקובלים בכיתה חייבים להראות שיש להם כוח וללכת מכות" (לפני התוכנית 75.2% מהתלמידים ענו כי הם לא מסכימים ואילו אחרי התוכנית עלה אחוז המסכימים ל-83.28%, כאשר השינוי היה גדול יותר בקבוצת הבנים: לפני התוכנית 67.48% מן הבנים הביעו חוסר הסכמה ולאחר התוכנית 77.04% לא הסכימו, ובקבוצת הבנות לפני התוכנית 83.07% ענו כי הן לא מסכימות ולאחר התוכנית האחוז גדל ל-89.64%). נתונים אלו מראים כי הסובלנות והקבלה של ביטויי אלימות פחתה בעקבות התוכנית. חוסר ההסכמה עם האמירה: "אי אפשר לפתור מריבות בין ילדים אלא אם משתמשים באלימות" שגבר מ-75.95% ל-80.74%, מצביע על ההבנה של התלמידים כי שימוש באלימות איננו פתרון בשום צורה וכי ההידברות היא הדרך הנכונה לפתרון בעיות. בנוסף, לפני התוכנית 31.62% מהתלמידים הסכימו עם המשפט: "בתקופה האחרונה יש הרבה מקרים של אלימות פיזית בין תלמידים בכיתה שלי", ולאחר התוכנית היתה הסכמה עם משפט זה של 20.83% מהתלמידים.

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

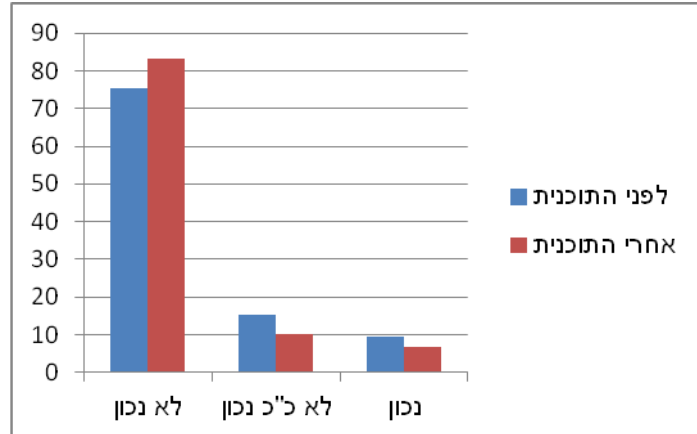
Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

היגד מס' 16: "בנים מקובלים בכיתה חייבים להראות שיש להם כוח וללכת מכות" (מדגם כללי)

היגד מס' 20: "בתקופה האחרונה יש הרבה מקרים של אלימות פיזית בין תלמידים בכיתה שלי" (מדגם כללי)

שינוי בעמדות התלמידים בנושא חובת דיווח

חובת הדיווח הוא נושא שיש לדבר עליו מגיל צעיר ולא להרפות עד גיל מבוגר. ניתן לראות כי התוכנית הביאה את התלמידים לדווח יותר על מקרים ולהבין מהו ההבדל בין חובת דיווח להלשנה. למשל, כאשר התלמידים נשאלו: "אם ילד/ה אחר/ת ת/יעשה לי משהו (או ת/יכריח אותי לעשות משהו) בניגוד לרצוני אני אספר על כך למורה" - בעקבות התכנית הייתה עלייה בנטייה להסכים מ- 73.14% לפני התוכנית ל- 76.87% אחרי התוכנית. העלייה הייתה משמעותית יותר בקבוצת הבנים - עלייה מ- 69.33% לפני התוכנית ל- 75.27% אחריה. וכאשר התלמידים נשאלו האם ידווחו על כך להוריהם הייתה עליה בנטייה להסכים מ- 78.6% לפני התוכנית ל- 85.64% אחרי התוכנית. כמו כן, כאשר נשאלו האם ידווחו למוריהם על מקרים של

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

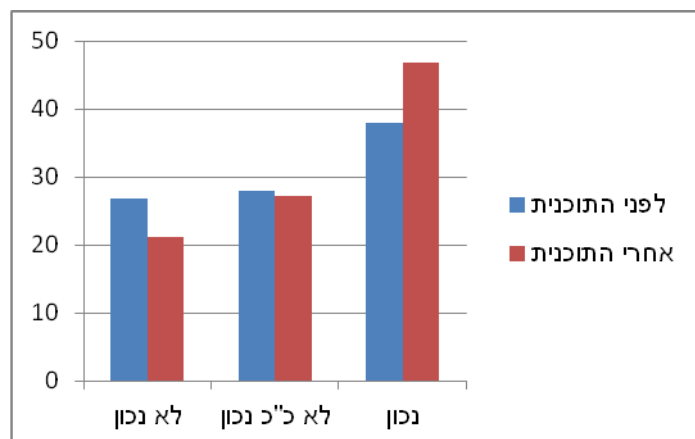
www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

אלימות פיזית, הפצת שמועות, חרם, התייחסות בזלזול כלפי תלמידים אחרים - לפני התוכנית 37.93% מהתלמידים ענו כי ידווחו למורה, ואילו לאחר התוכנית הייתה עליה ל-46.8%. הייתה גם עליה בנטייה לדווח למורים על מקרים של הטרדה מינית שקורים לילדים אחרים (הורדת מכנסיים/הרמת חצאית, נגיעות שלא מרצון, שימוש במילים גסות וביטויים מיניים, נגיעה בחזיה/גוזיה של הבנות). אם לפני התוכנית אחוז התלמידים עמד על 67.35%, לאחר התוכנית 73.59% מן התלמידים ענו כי ידווחו על מקרים של הטרדה מינית שקורים לתלמידים אחרים. נתון זה מצביע על ההפנמה של התלמידים כי חובת דיווח נעשית מתוך כוונה טובה לעזור ולסייע בכדי שהמצב הפוגע והאסור ייפסק וזוהי לא הלשנה. התוכנית מלמדת את התלמידים כי לכל אחד/ת אחריות אישית ויש להם מחויבות כלפי חבריהם לדווח כאשר מתרחשת התנהגות של פגיעה פיזית או מילולית על מנת להפסיקה. כאשר נשאלו התלמידים אם ידווחו להוריהם אם יציקו להם על מראם החיצוני, ירגישו כי פוגעים בהם בגלל שהם בן/בת, יורידו להם את המכנסיים או ירימו להן את החצאית, יטרידו אותם או יגעו בהם ללא רצונם – הנטייה לדווח להורים גדלה מ- 79.26% לפני התוכנית ל-84.69% אחרי התוכנית, ואילו כאשר נשאלו אם ידווחו על אותם מקרים למורים, הנטייה גדלה עוד יותר: לפני התוכנית 62.01% מן התלמידים ענו כי ידווחו למורים על מקרים של הטרדה מינית שחוו ואילו לאחר התוכנית האחוז עלה ל-70.13%. נתון זה מראה כי התלמידים לאחר התוכנית מרגישים יותר בטוחים לדבר ולדווח למורים מאשר לפני התוכנית והם מרגישים כי למורים יותר כלים להתמודד עם הפניות שלהם מאשר לפני כן.

היגד מס' 24: "אם אני רואה (או אראה) שקורים דברים כגון אלו שמתוארים בשאלות 20-23 [אלימות פיזית, הפצת שמועות, חרם, התייחסות בזלזול כלפי תלמידים אחרים] אני אספר על כך למורה" (מדגם כללי)

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

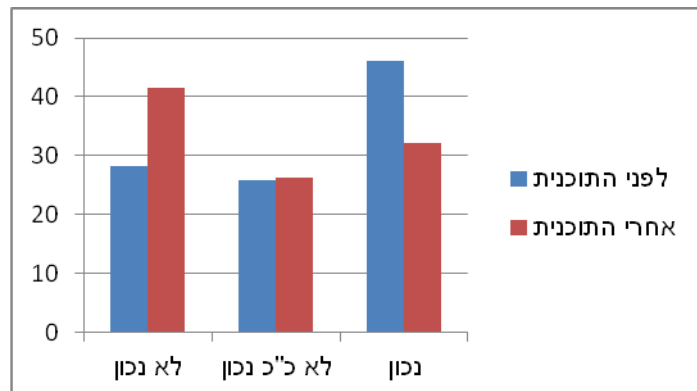
עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

שינוי בעמדות התלמידים בנושא מגדר

המחקר מראה כי חל שינוי בעמדותיהם של התלמידים בנוגע למגדר וכי התלמידים הפנימו והבינו את נושא שוויון בין המינים. בתוכנית התלמידים לומדים כי למעשה, אין עיסוקים שנועדו רק לבנים/גברים או רק לבנות/נשים והחברה שאנו חיים בה, היא זו שמבנה ויוצרת מוסכמות חברתיות אשר מכתיבות תחביבים, תכונות, עיסוקים ומקצועות מסוימים אשר מתאימים לבנים ושמתאימים לבנות. לדוגמה, לפני התוכנית 46% מהתלמידים הסכימו עם האמירה: "ישנן עבודות שרק בנים יכולים לעשות" ואילו לאחר התוכנית אחוז התלמידים שהסכימו עם אמירה זו עמד על 32.22%. גם אחוז התלמידים שלא הסכימו עם האמירה גדל מ-28.22% לפני התוכנית ל-41.56% אחרי התוכנית. דוגמה נוספת: לפני התוכנית, 43.21% מהתלמידים ענו כי הם מסכימים עם האמירה: "ישנן עבודות שרק בנות יכולות לעשות", ואילו לאחר התוכנית, פחתה ההסכמה ל-32.45% וגברה חוסר ההסכמה מ-29.85%. הפערים בין תחילת התוכנית לסיומה היו אף גדולים יותר בקבוצת הבנות: לפני התוכנית, 45.4% מן הבנות הסכימו עם אמירה זו, ואילו לאחר התוכנית 27.64% מהבנות הביעו את הסכמתן. גם אחוז התלמידות שלא הסכימו עם האמירה עלה מ-27.42% ל-45.84%. שינוי זה מראה על העצמה של הבנות, על התגברות האמונה שלהן בעצמן וביכולותיהן בעקבות התכנית ועל הבנת והטמעת נושא המגדר.

ניתן להמחיש את הנתונים לעיל באמצעות הגרפים הבאים:

היגד מס' 1: "ישנן עבודות שרק בנים יכולים לעשות" (מדגם כללי)

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

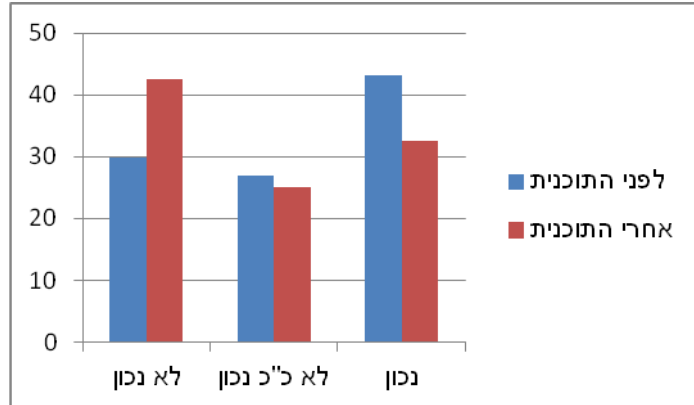
Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

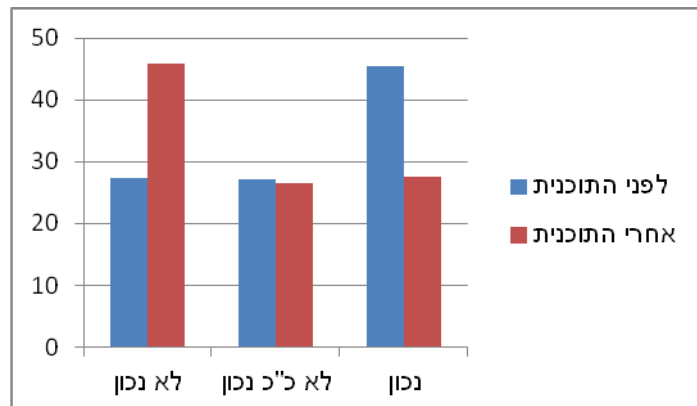

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

היגד מס' 2: "ישנן עבודות שרק בנות יכולות לעשות" (מדגם כללי)

היגד מס' 2: "ישנן עבודות שרק בנות יכולות לעשות" (קבוצת בנות)

לפני התוכנית 39.33% מן התלמידים הסכימו עם האמירה: "בנים צריכים לשחק כדורגל" ואילו לאחר התוכנית פחת אחוז זה ל-25.72%. גם אחוז התלמידים שלא הסכים עם האמירה גדל מ-37.1% ל-52.57%. הנטייה של קבוצת הבנים להסכים עם האמירה הנ"ל פחתה מ-48.47% ל-32.01% ובקבוצת הבנות ניתן לראות שחוסר ההסכמה עלה מ-40.09% ל-61.22%. גם חוסר ההסכמה עם האמירה: "בנות לא צריכות לשחק כדורגל" גבר: מ-50.78% ל-71.2%. נתונים אלו מצביעים על ההבנה של התלמידים את נושא המגדר וכי ההבחנות בין בנות/נשים לבין בנים/גברים הן תלויות חברה ותרבות, ולכן בנים לא בהכרח צריכים לשחק כדורגל ובנות שאוהבות לשחק יכולות לעשות זאת.

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

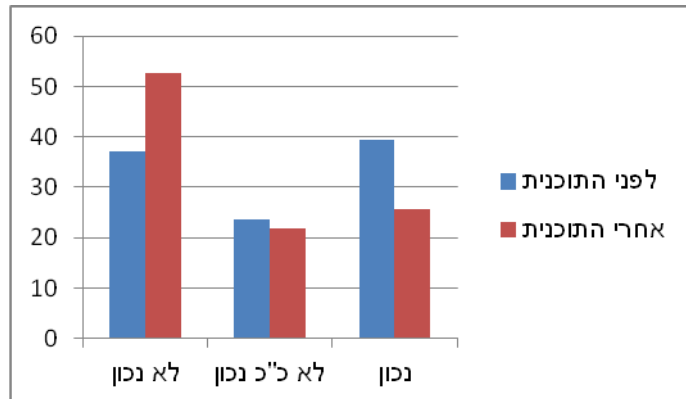
Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

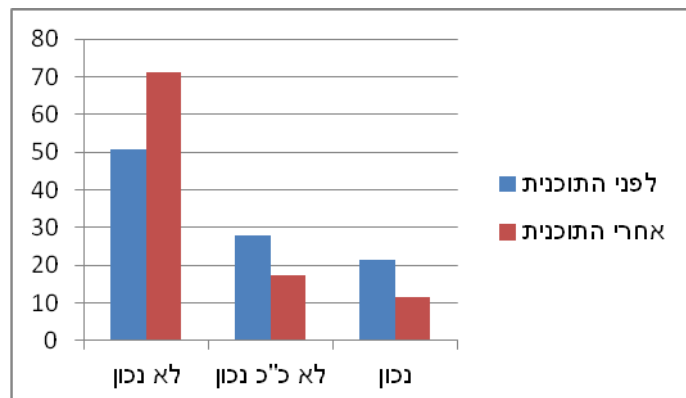

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

היגד מס' 3: "בנים צריכים לשחק כדורגל" (מדגם כללי)

היגד מס' 4: "בנות לא צריכות לשחק כדורגל" (מדגם כללי)

ממצאים אלו מצביעים על החשיבות של הטמעת נושא המגדר מגיל צעיר, בתוך תוכניות לימודים בבתי ספר יסודיים וכי ילדים מסוגלים להפנים ואף לשנות דעות בנושא שנתפס כשל עולם המבוגרים.

שינוי בעמדות התלמידים בנושא הטרדה מינית בין ילדים

ממצאי המחקר עולה כי ביטויים של הטרדה מינית היו מקובלים יותר בתחילת התוכנית מאשר בסופה. גבר חוסר ההסכמה עם אמירות כגון: "הבנות צריכות לצפות שימשכו להן בחזיה/גוזיה שלהן כשהן רק מתחילות ללבוש חזיה/גוזיה" (מ-92.56% לפני התוכנית ל-95.18% אחרי התוכנית, כאשר בקבוצת הבנים השינוי שחל היה גדול יותר: מ-88.87% לפני התוכנית ל-93.31% אחרי התוכנית).

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

כמו כן, ניתן לראות כי ביטויים של הטרדה מינית, מילולית ופיזית פחתו בבית הספר. לדוגמה: אם בתחילת התוכנית הייתה נטיה של התלמידים להסכים עם האמירה: "בתקופה האחרונה שמעתי שילדים מהכיתה משתמשים במילים גסות ובביטויים מיניים" לאחר התוכנית פחתה ההסכמה מ-40.83% לפני התוכנית ל-37.29% אחרי התוכנית. נתונים אלו מצביעים על כך שהתוכנית הצליחה להעלות את המודעות של התלמידים לתופעת הטרדה המינית וללמדם מהי הטרדה מינית וביטוייה.

שינוי בעמדות התלמידים בנושא ערכיות

התוכנית שמה דגש על הקניית ערכים של כבוד הדדי ושוויון והרציונל של התוכנית אומר שכאשר לא מתקיים כבוד ולא מתקיים שוויון מתקיימת אלימות. בתוכנית התלמידים לומדים לכבד את הזולת ולקבל את השונה מהם. הם לומדים שלכולם זכויות שוות ואין אדם שיותר טוב ממשנהו. המחקר מראה כי התוכנית הצליחה להקנות ערכים של כבוד ושוויון בכך שחל גידול בנטייה של התלמידים להסכים עם האמירות: "אם מישהו מרביץ או פוגע בילד אחר אז הוא נוהג בו בחוסר כבוד" (גידול מ-81.63% לפני התוכנית ל-88.37% אחרי התוכנית) ו"חשוב איך שאתה מתנהג/ת, לא איך שאתה נראה/ת" (גידול מ-73.24% לפני התוכנית ל-77.93% אחרי התוכנית). כמו כן, ניתן לראות כי פחתה הנטייה של התלמידים להסכים עם האמירה: "בתקופה האחרונה הרבה פעמים ילדים בכיתה מתייחסים בזלזול לילדים אחרים וצוחקים עליהם" מ-38.25% ל-30.17%.

שינוי בעמדות התלמידים בנושא אקלים כיתתי

בתחילת התוכנית 37.46% מן התלמידים נטו שלא להסכים עם האמירה: "אני אוהבת להיות בבית הספר". עם זאת, על פי המחקר, לאחר התוכנית חל שינוי בעמדות התלמידים והאחוז ירד ל-29.13%. גם אחוז התלמידים שהסכים עם האמירה גדל מ-39.59% ל-48.25%. גבר חוסר ההסכמה גם עם האמירה: "קורה שאני מפחד/ת ללכת לבית הספר בגלל שיש בו תלמידים אלימים" (חל שינוי מ-81.04% ל-85.67%). נתונים אלו מצביעים על כך שהתלמידים חשים כי בית הספר הוא מקום נעים ובטוח יותר מבעבר. התלמידים גם דיווחו כי פחתו המקרים של הפצת שמועות על תלמידים בכיתה כדי לפגוע בהם. אם בתחילת התוכנית 65.06% מן התלמידים לא הסכימו עם האמירה: "בתקופה האחרונה הפיצו שמועות על תלמיד/ה בכיתה כדי לפגוע בו/בה", לאחר התוכנית אחוז זה גדל ל-69.32%. כמו כן, פחתו המקרים של חרם. השינוי היה ניכר יותר בקבוצת הבנות, שלפני התוכנית 71.65% מהן הביעו חוסר הסכמה עם האמירה: "בתקופה האחרונה עשו חרם על תלמיד/ה מהכיתה" ולאחר התוכנית חוסר ההסכמה גבר ל-81.3%. מן המחקר ניתן לראות כי האקלים הכיתתי הפך לנעים

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

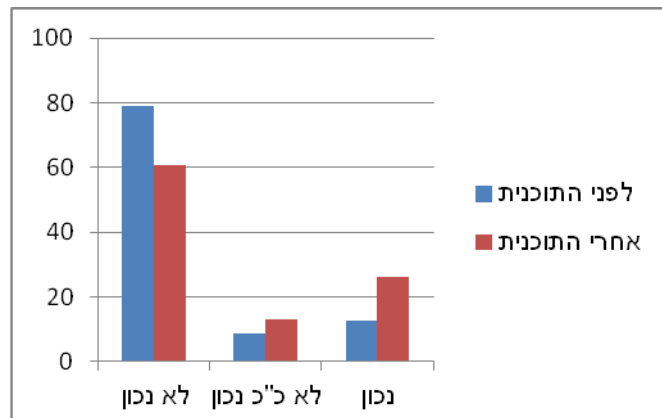
יותר, האווירה הכינתית הפכה לתומכת יותר והתלמידים למדו למעשה להסתדר ביחד בצורה טובה יותר.

המחקר בדק את הרגלי הצפייה בטלוויזיה של התלמידים ואת הרגלי השימוש באינטרנט של תלמידים מתוך הנחה שהילדים נחשפים למקרי אלימות והטרדה מינית, חוסר כבוד וחוסר שוויון בטלוויזיה ובאינטרנט.

שינוי בהרגלי צפייה בטלוויזיה של התלמידים

התוכנית "מסתדרים יחד בגדול" עוסקת במגדר ושבירת סטריאוטיפים מינניים. באחת מן הפעילויות בתוכנית, התלמידים מקבלים משימה לבית, שבה הם צופים בפרסומות באמצעי התקשורת השונים ובעין ביקורתית מנתחים את אופן פרסום המוצר. בבואם לשיעור הם מציגים בפני הכיתה היכן מופיע בפרסומת סטריאוטיפ מינני, מדוע היא לא מכבדת ולא שוויונית. מממצאי המחקר ניתן לראות כי בעקבות התוכנית, העירנות והמודעות של התלמידים לנושא המגדר והסטריאוטיפים המינניים גברה מאוד: כאשר נשאלו האם לאחרונה ראו בטלוויזיה תוכניות או פרסומות עם מסרים מינניים – אם משווים בין תחילת התוכנית לסופה, ניתן לראות כי אחוז התלמידים שענו כי ראו פרסומות עם מסרים מינניים היה 12.64% ולאחר התוכנית האחוז גדל ל-26.28%. כמו כן, גם אחוז התלמידים שענו שלא ראו פחת מ-78.81% ל-60.86%.

היגד מס' 59: "לאחרונה ראיתי בטלוויזיה תוכניות/פרסומות עם מסרים מינניים" (מדגם כללי)

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

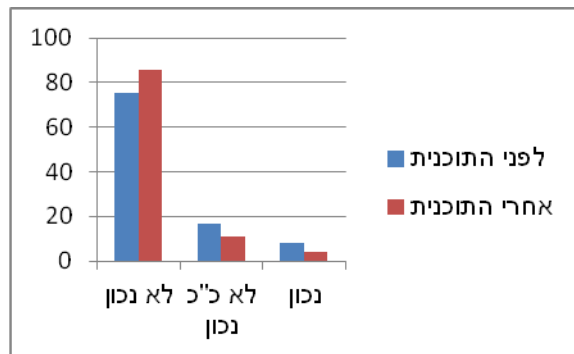
עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

שינוי בהרגלי שימוש במחשב של תלמידים

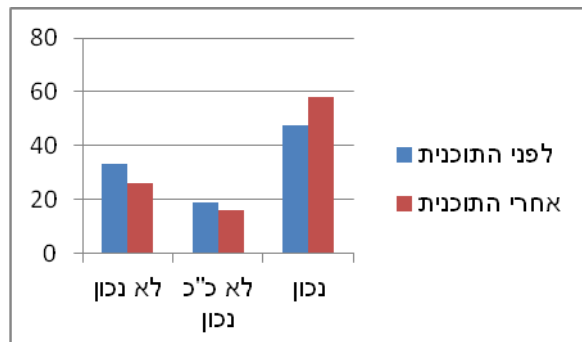
במסגרת התוכנית, התלמידים קיבלו כלים לגלישה בטוחה באינטרנט על מנת להגן על עצמם. המחקר מראה כי התלמידים, בעקבות התוכנית, למדו על הסכנות הטמונות באינטרנט וכיצד הם יכולים להגן על עצמם מפניהן ושינו את ההרגלי השימוש במחשב ובאינטרנט. לדוגמה: התלמידים דיווחו כי בבית מגבילים אותם בשימוש באינטרנט יותר מבעבר וכי הם פחות גולשים באילו אתרים שהם רוצים (חל שינוי בעיקר בקבוצת הבנות: לפני התוכנית 65.82% ענו כי מגבילים אותן בשימוש באינטרנט ואילו לאחר התוכנית אחוז זה גדל ל- 69.86%). ניתן לייחס זאת לחוזה "שימוש חכם באינטרנט", עליו חתמו התלמידים וההורים. באחת מן הפעילויות בתוכנית, לאחר שלמדו מהן הסכנות הקיימות בגלישה באינטרנט, התלמידים כותבים חוקים לגלישה בטוחה באינטרנט ובונים חוזה ביניהם לבין הוריהם. בכך התוכנית גם עירבה את ההורים והעבירה להם אחריות בנושא, שכן הגלישה באינטרנט מתרחשת בבית ולא בבית הספר. כמו כן, הנטייה לא להסכים עם האמירה: "אין שום סכנה בגלישה באינטרנט" גדלה מ- 75.45% לפני התוכנית ל- 85.51% לאחר התוכנית.

בנוסף, הנטייה לדווח להורים על צפייה באינטרנט בתכנים שלא מתאימים לגילם גדלה מ- 47.71% ל- 57.88%.

היגד מס' 67: "אין שום סכנה בגלישה באינטרנט" (מדגם כללי)

היגד מס' 68: "אם אני רואה באינטרנט תכנים שלא מתאימים לגילי כמו: אלימות קשה/מין אני מספרת על כך להוריי" (מדגם כללי)

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il

עמותה למניעת הטרדה מינית בקרב ילדים

המלצות

לאחר קבלת הנתונים ועיבודם, העמותה קוראת לכל מחנכי בתי הספר אשר נכחו וליוו את התכניות להמשיך להשתמש בכלים שהשרישה התכנית וזאת על מנת שהשפה הבית ספרית תהיה אחידה. יש להמשיך את המגמה החיובית שמצביע עליו המחקר ולשיפור אווירת מוגנות ואקלים כיתתי ובית ספרי. העמותה ממליצה לקיים הרצאות ו/או סדנאות בשיתוף ההורים, על מנת שכל הגורמים הקשורים בבית הספר ידברו בשפה ערכית אחת ברורה ושכולם ישתמשו באותם כלים. אחידות ועקביות של השימוש בערכים ובכלי התוכנית יביאו לסביבה מכבדת ושוויונית ולאקלים מיטבי בתוך בית הספר ולירידה משמעותית במקרי האלימות בין הילדים. אנו קוראים לדבר על התוכנית בפורומים של מנהלים ולהסביר את השינוי שהתוכנית עושה באווירה הבית ספרית ובקרב התלמידים. אנו ממליצים ליועצות לבוא ולחוות את התוכנית. החשיבות של מעורבות היועצות בנושא עוד לפני הצורך בטיפול גדולה ומשמעותית מאוד. המחקר מראה כי ניתן וצריך להתחיל במניעה עוד בגיל צעיר, לפני שיהיה צורך בטיפול, וכי חשוב לקיים את התוכנית בכל שכבות הגיל. התלמידים למדו והפנימו היטב את נושא המגדר. אנו קוראים להכניס נושא זה כבר בגיל צעיר באמצעות סוגי משחק, סיפורים והפעלות.

בברכה,

ד"ר איילת גלעדי

מנכ"לית עמותת קול הילד

טלפקס ~ 02-5337512

ת.ד. 49101, ירושלים

Email: info@voiceofchild.co.il

www.voiceofchild.co.il